Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy ulicy Hetmańskiej l. 12.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 7. Dnia 8. kwietnia 1896. XXIII. rocznik.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Teofil Merunowicz.

Odezwa

w sprawie Związku handlowego dla Kółek rolniczych i sklepów wiejskich we Lwowie.

P. T.

Powolni tylekrotnie objawianym życzeniom wielu Kółek rolniczych na walnych zjazdach tychże Kółek co do utworzenia we Lwowie centralnego Zakładu handlowego, mającego za zadanie zaopatrywania Kółek rolniczych oraz sklepów wiejskich we wszelkie zapotrzebowane towary, Bank krajowy, Wydział Rady powiatowej we Lwowie, i grono ludzi dobrej woli utworzyli stowarzyszenie udziałowe z poręką ograniczoną do podwójnej wysokości podpisanych udziałów, pod firmą: **„Związek handlowy dla Kółek rolniczych i sklepów wiejskich we Lwowie“**. Uchwałą c k. Sądu krajowego jako handlowego we Lwowie z dnia 15. stycznia 1896 do l. 74.358 wpisane zostało to stowarzyszenie do rejestru spółek zarobkowych i gospodarczych.

Podpisany Zarząd, objąwszy na podstawie statutu Związku prowadzenie przedsiebiorstwa handlowego urządził skład towarów, mieszczący się przy ulicy Pańskiej l. 21. w domu Rady powiatowej Lwowskiej.

Ze składów własnych i komisowych, Związek jest w możności zaopatrywania swych odbiorców we wszelkie towary kolonialne i korzenne, w wina i napoje wyskokowe, w cukier, ryż, mąkę, krupy i inne artykuły spożywcze, w świece, naftę, mydło, oleje i smary, a także w wyroby powroźnicze i szczotkarskie, w przybory szkolne i piśmienne, przybory do szycia i haftu, w towary żelazne, sierpy, kosy, w różne artykuły drobiazgowe, w przybory do palenia, zapałki, nasiona rolnicze i ogrodowe, oraz nawozy sztuczne i t. p.

Nawiązawszy stosunki z pierwszorzędnemi firmami zagranicznemi i krajowemi w celu sprowadzania do swych składów towarów w większych ilościach i z pierwszej ręki, jesteśmy w stanie oddawać te towary naszym odbiorcom pod możliwie najprzystępniejszymi warunkami.

Dla towarów, podlegających opłatom akcyzy miejskiej we Lwowie mamy oddzielny magazyn tranzytowy w krajowym składzie publicznym połączonym ze składem wolnym na dworcu kolejowym we Lwowie, który nam umożliwia wysyłanie towaru odbiorcom pozamiejscowym bez obciążania takowych temi opłatami.

Ceny towarów w składach Związku podawane są w szczegółowych cennikach, i ustanawiane w kwotach możliwie najniższych, zaś przy pobieraniu towarów w większych ilościach dla odsprzedaży w sklepach wiejskich, po cenach hurtownych.

Zapłata za towar w zasadzie ma się uiszczać gotówką przy odbiorze a względnie zamówieniu — *loco* składy Związku we Lwowie —, wszakże Zarząd na podstawie poszczególnych umów może w wypadkach zasługujących na uwzględnienie udzielać dłuższego lub krótszego kredytu pokrywanego wekslami lub w inny sposób należycie zabezpieczonego.

Członkowie Stowarzyszenia otrzymają nadto przy towarach w cennikach osobno uwidocznionych pewien opust na cenie, a to w stosunku do ilości pobieranych towarów.

Usilnem staraniem Zarządu będzie zadowolnienie swych odbiorców, tak co do jakości i dobroci towarów, jako też pilnej sumiennej i szybkiej obsługi, przy umiarkowanych cenach. Nadto dążeniem Związku jest utrwalenie bytu istniejących już sklepów wiejskich, zakładanie nowych, a w okręgach, posiadających już liczniejsze takie handle, urządzenie okręgowych składów, dla ułatwienia przy pomocy Związku pojedynczym sklepom i kółkom rolniczym czerpania w pobliżu dobrego towaru dla drobiazgowej rozsprzedaży.

Dążąc jednak do wzmożenia i wzmocnienia tak szczęśliwie przez Kółka rolnicze zapoczątkowanego handlu wiejskiego, nie pragniemy wcale wytworzenia z naszej strony niezdrowej konkurencyi większym firmom handlowym uczciwie i po obywatelsku prowadzonym Przeciwnie, radzibyśmy, i dokładać będziemy wszelkich starań, by z takiemi krajowemi firmami utrzymywać stałe stosunki i wzajemnie się wspierać w akcyi, skierowanej ku poparciu rozwoju rodzimego handlu zdrowego, na rzetelnych opartego podstawach.

Kapitał zakładowy Związku, chociaż wzmożony udziałem Banku krajowego i innych założycieli Związku jednak jest zawsze za szczupły w stosunku do rozmiarów zakreślonej akcyi co powstrzymuje takową w jej pożądanym a naturalnym rozwoju.

Dlatego też, ufając w powszechne uznanie potrzeby takiego zakładu handlowego, zwracamy się do P. T. szerszej Publiczności, w szczególności zaś do P. T. Duchowieństwa i Obywatelstwa, do Reprezentacyj powiatowych i gminnych, do Instytucyi finansowych oraz do innych krajowych Zakładów i Stowarzyszeń, tudzież w pierwszym rzędzie do Kółek rolniczych i PP. Właścicieli sklepów wiejskich o liczne przystępowanie na członków do naszego Stowarzyszenia, zapewniając im nietylko udogodnienia w pobieraniu potrzebnych towarów, ale nadto odpowiednie oprocentowanie wpłaconych udziałów.

Członkiem Stowarzyszenia w myśl statutu może być każda własnowolna osoba, a także osoby moralne, jak gminy, Kółka rolnicze, inne stowarzyszenia i instytucye i t p, które w porozumieniu z Dyrekcyą Związku, podpiszą deklaracyę przystąpienia, zapłacą tytułem wpisowego 1 zł., i wniosą przynajmniej jeden udział w kwocie 25 zł. Opłata udziału może być uiszczoną ratami, stosownie do każdorazowej umowy z Dyrekcyą.

Upraszając jak najszerszą Publiczność do nawiązania stosunków ze Związkiem, nie słowy lecz czynami, będziemy się starać usprawiedliwić położone w nas zaufanie.

Wszelkich informacyj i wyjaśnień udziela bezzwłocznie w pierwszym rzędzie Zarząd Związku, reprezentowany przez Dyrekcyą, oraz przyjmują wpisy na członków Związku prócz Dyrekcyi we Lwowie:

Bank krajowy ul. Kościuszki l. 9. — Biuro Wydziału Rady powiatowej ul. Pańska l. 21. — Bank zaliczkowy ul. Hetmańska l. 12. — Zarząd główny Towarzystwa „Kółek rolniczych" plac Smolki l. 5. — Związek Towarzystw zarobkowych i gospodarczych ul Hetmańska l. 12. — zresztą niżej podpisani członkowie Rady Nadzorczej i Dyrekcyi, tudzież podpisany kierownik handlowy Związku.

Wreszcie upraszamy adresować do Związku: Związek handlowy dla Kółek rolniczych i sklepów wiejskich we Lwowie przy ul. Pańskiej l. 21., na telegramach: „Związek handlowy Lwów".

We Lwowie dnia 2. kwietnia 1896.

Zarząd Związku handlowego dla Kółek rolniczych i sklepów wiejskich we Lwowie.

Prezes:
Hr. Potulicki Franciszek, z Glinian.

Zast. Prezesa:
Niezabitowski Stanisław, z Uherzec niezabitowskich.

Sekretarz:
Dr. Steczkowski Jan, adwokat krajowy.

Rada Nadzorcza:

Baczewski Leopold, właściciel dóbr ziemskich i fabryki spirytusu w Zniesieniu.
Br. Brunicki Adolf, prezes Rady pow. gródeckiej.
Chaberski Włodzimierz, dyrektor powiat. Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie.
Knauer Ferdynand, właść. dóbr ziemskich i par. fabryki sukna w Glinnej.
Kozakiewicz Leon, delegat Banku krajowego.
Lekczyński Czesław, właściciel dóbr ziemskich w Remenowie
Majerski Stanisław, profesor gimnazyalny.
Merunowicz Teofil, wiceprezes Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.
Padewski Józef, delegat Banku krajowego.
Dr. Skałkowski Tadeusz, wiceprezes Towarzystwa Kółek rolniczych.
Rylski Tomasz, przewodniczący Kółka rolniczego w Dublanach.
Schofer Franciszek, przewodniczący Kółka rolniczego w Zaszkowie.
Terenkoczy Władysław, dyrektor Banku zaliczkowego we Lwowie.

Dyrekcya:

Dr. Dulęba Bronisław. Jaskłowski Karol. Oleksiński Stanisław.

Zastępcy Członków Dyrekcyi:

Chrząstowski Piotr. Dr. Czarnik Kazimierz. Gardoliński Ludwik.

Kierownik handlowy Związku:

Merrell Franciszek.

Bank krajowy w r. 1895.

Ogłoszone w tych dniach sprawozdanie z czynności Banku krajowego za rok 1895 przynosi zaszczyt zarządowi tej instytucyi. Wykazuje ono bowiem, iż Bank krajowy, nie pomijając koniecznych względów na bezpieczeństwo znajdujących się w obrocie funduszów jego i na korzyści zakładu z dokonanych operacyj, staje na wysokości swojego zadania, gdyż nie czysto kapitalistyczne rachuby lecz wzgląd na dobro publiczne, na pożytek ogółu jest dla niego w wyborze interesów rozstrzygającym. We wszystkich działach operacyj Banku krajowego okazuje się znamienity postęp, lecz czysty zysk zakładu nie zwiększył się z tego powodu, i Dyrekcya objaśnia taki wynik w następujący sposób wielce charakterystyczny:

„Rok ubiegły był nader trudnym dla rolnictwa, nie zbyt pomyślnym dla przemysłu, a ciężkim pod względem pieniężnym. Bank krajowy, pomny zadań na niego nałożonych, uchronił się od strat nieprzewidzianych, gdyż nie prowadzi interesów spekulacyjnych, ale też i nie wyzyskał położenia dla siebie, nie podniósł stopy procentowej i prowizyjnej dla dłużników, a gdy sam dla obrotu miał pieniądz droższy, przeto ostateczny rezultat bilansu jest mniej wydatny".

Największą zasługą Banku krajowego jest popieranie przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i finansowych, mających cechę publicznej użyteczności, a które u zakładów, hołdujących celom czysto kapitalistycznym nie mogą liczyć na życzliwą pomoc. Są to interesa uciążliwe, narażające zakład na kłopoty ale przynoszące ostatecznie tę miłą nagrodę, która się zowie poczuciem spełnionego obowiązku obywatelskiego, a ze strony Banku krajowego, należytem wykonaniem przepisanych mu statutem zadań szlachetnych. Do takich zasług Banku krajowego zaliczyć należy finansowe poparcie z jego strony podobnych przedsiębiorstw, jak np. Towarzystwo tkackie „Prządka" w Krośnie, które założyło pierwszą w kraju fabryczną blicharnię płócien, akcyjna garbarnia w Rzeszowie, akcyjna fabryka budowy wagonów i maszyn w Sanoku, rozmaitych spółek produkcyjnych rękodzielniczych – albo w dziedzinie handlu inicyatywa w założeniu akcyjnego Towarzystwa handlowego, poparcie Związków handlowych Kółek rolniczych w Krakowie i we Lwowie i t. d. Każde z tych przedsięwziąć znamionuje w swoim zakresie pierwsze początki budzącej się u nas powoli przedsiębiorczości w dziedzinie przemysłu i handlu. Są to zazwyczaj próby słabe i dość ryzykowne torujące nowe drogi, i gdy większy zakład finansowy zaangażuje się w nie, musi to pociągać dla niego więcej bez porównania zajęcia i niepokoju, jak powszednie interesa wekslowe. Lecz sejm nie na to utworzył Bank krajowy, ażeby był w kraju o jeden więcej zakład dla wygodnej i bezmyślnej „*Wechselreiterei*" ale pragnął mieć w nim instytucyę, któraby — według słów statutu służyła celom „podniesienia dobrobytu w kraju, a w szczególności popieraniu rozwoju rolnictwa, przemysłu i handlu". Zasługi Banku krajowego będą też oceniane w dziejach ekonomicznego odrodzenia kraju nie według ilości przeżutych weksli, ale według tego głównie, ile on

przedsiębiorstw w uczciwej intencyi obywatelskiej podjętych, postawił na nogi.

Trudno nam wdawać się w roztrząsanie wszystkich działów interesów Banku krajowego, rozgałęziających się z roku na rok w coraz nowe kierunki. Musimy jednakowoż zatrzymać się przy jednym dziale, obchodzącym bardzo blisko stowarzyszenia nasze, a który posiada nietylko ekonomiczną ale także i społeczną doniosłość dla kraju. Jest to mianowicie dział kredytu hipotecznego na posiadłości rustykalne.

Postęp Banku krajowego w ostatnich latach pięciu w tym dziale przedstawia się w następujących cyfrach:

W roku	Załatwiono podań	Na sumę zł.
1891	501	436.100
1892	535	637.700
1893	11	41.800
1894	1.007	1,151.200
1895	1.308	1,342.850

Nie są nam tajne trudności znaczne, jakie przedstawiają dla wielkiego zakładu finansowego drobiazgowe pożyczki włościańskie. Jeżeli jednak Bank krajowy nie zajmuje już teraz w obec nich zanadto daleko posuniętego stanowiska odpornego, jak bywało dawniej, należy mu to także za zasługę liczyć, zwłaszcza iż jest jedynym zakładem, przystępnym dla właścicieli drobnych posiadłości ziemskich w Galicyi w ich potrzebach kredytu, umarzalnego w dłuższym okresie lat. Spodziewać się należy, iż ten dział interesów Banku krajowego, zreformowany odpowiednio w myśl uchwał sejmowych, zapadłych w tegorocznej sesyi, w przyszłości będzie rozwijał się znacznie prędzej, w stosunku, odpowiadającym rzeczywistej potrzebie.

Najbliżej nas obchodzi dział interesów Banku krajowego ze stowarzyszeniami. W sprawozdaniu swojem poświęca mu Dyrekcya Banku krajowego ustęp następujący:

„Osobny komitet cenzorów, odpowiednio do §. 95. statutu bankowego dla tego oddziału ustanowiony, dopuścił do kredytu wekslowego w Banku krajowym na rok 1895 64 stowarzyszeń. W ciągu tegoż roku Bank eskontował 4.524 sztuk ich weksli na ogólną sumę 2,486.330 zł. 24 ct. saldo tych weksli z dniem 31. grudnia 1895 wynosiło sztuk 1.006 na 603.112 zł. 54 ct.

„Oprócz tego korzystały stowarzyszenia z kredytu, podlegającego ocenieniu komitetu cenzorów, istniejącego wedle § 78. statutu bankowego, a stowarzyszenia, będące zarazem zastępstwami Banku, były także dłużnikami Banku w rachunku bieżącym (dotacye kasowe). Z końcem roku 1895 wynosiło *saldo netto* na ciężar zastępstw 2.297 zł. 27½ ct., a mianowicie: 17 zastępstw miało w Banku na rachunku dotacyjnym do żądania kwotę 87.135 zł. 51 ct., natomiast 43 zastępstw było dłużnych kwotę 89.432 zł. 78½ ct.“

Z ogólnej ilości 60 zastępstw prowincyonalnych, jakie Bank krajowy posiadał z końcem r 1895, poruczonych było 51 zastępstw stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym, a w szczególności 46 zastępstw stowarzyszeniom związkowym, a 5 zastępstw stowarzyszeniom, które do Związku nie należą. Nadto sprawowało funkcye zastępstw Banku krajowego 8 powiatowych kas oszczędności i jeden Wydział powiatowy. Przeciętny ruch kasowy wynosił w jednem stowarzyszeniu, które sprawuje zastępstwo Banku krajowego 300.000 zł. w kasach oszczędności 170.000 zł. weksli podało Bankowi do skupu w przeciętniu jedno stowarzyszenie jako zastępstwo 151 sztuk, jedna zaś kasa oszczędności 71 sztuk, inkasowało na rzecz Banku jedno stowarzyszenie jako zastępstwo 120 sztuk, jedna kasa oszczędności 69 sztuk; podań hipotecznych wniosło jedno stowarzyszenie jako zastępstwo Banku krajowego 27 sztuk, jedna Kasa oszczędności 13 sztuk. We wszystkich więc działach czynności okazują stowarzyszenia jako zastępstwa Banku krajowego skuteczność prawie dwa razy silniejszą, niż kasy oszczędności.

Jest to objawem zupełnie naturalnym, i tylko jakieś szczególne zacietrzewienie się w nieufności ku stowarzyszeniom, może narzucać kasom oszczędności, lub nawet urzędowi administracyjnemu, jakim jest Wydział powiatowy, rolę agentury bankowej, obcą ich naturze.

Bank zaliczkowy w Stanisławowie.

W dniu 29. marca 1896 odbyło się 34. z rzędu Walne zgromadzenie tego poważnego stowarzyszenia, które w dniu owym święciło 25. rocznicę istnienia swojego. Założone przez ówczesnego burmistrza, posła na Sejm krajowy i do Rady państwa dra Ignacego Kamińskiego, rozwijało się w pierwszych dwunastu latach swojego istnienia bardzo pomyślnie i przodowało innym stowarzyszeniom prowincyonalnym. Wkładki dochodziły do ćwierć miliona, a kapitał własny do 100.000 zł. co na ówczesne stosunki stanowiło taką obfitość kapitału obrotowego, że Dyrekcya we Lwowie swoje zwyżki kasowe lokować musiała. Okres tego pomyślnego rozwoju zamyka rok 1883, i rozpoczyna czteroletni okres walki o utrzymanie bytu, zachwianego nieuczciwością jednostki i wewnętrznemi rozterkami. W tym czasie wkładki spadły do 80.000 zł. a kapitał własny do 40.000 zł. Dopiero rok

1888 rozpoczyna okres trzeci ponownego, statecznego, chociaż powolnego rozwoju, dającego gwarancyę, że w niedalekiej przyszłości Bank zaliczkowy stanisławowski osiągnie cyfry z roku 1883 a nawet je przekroczy. Nie wątpimy, że po ciężkich i kosztownych doświadczeniach, już nietylko wysokością cyfr, ale zdrową i silną organizacyą zdobędzie sobie Bank ten w gronie stowarzyszeń naszych jedno z pierwszych miejsc, należne Towarzystwu, które w ciągu istnienia swego udzieliło członkom pożyczek w ogólnej sumie zwyż 11. milionów zł. i rozdzieliło czystego zysku 90.000 zł.!

Obradom walnego zgromadzenia przewodniczył radca p. Łucki, który stwierdził pomyślny rozwój Banku, wezwał członków do uczczenia pamięci zasłużonego dyrektora, zmarłego przed kilku tygodniami ś. p. Czołowskiego, i wreszcie odczytał pismo Wydziału Związku z życzeniami pomyślnego rozwoju w rozpoczynającym się drugim ćwierćwiekowym okresie.

Po zatwierdzeniu rachunków, udzieleniu Dyrekcyi absolutoryum i rozdziale zysku za rok 1895, rozpoczęła się ożywiona, poważna a przedmiotowa dyskusya nad wyborem Dyrekcyi a głównie następcy ś. p. Czołowskiego. Z przemówień każdego z członków przebijało się żywe zainteresowanie i troskliwość o dobro stowarzyszenia. Na wniosek p. Kokurewicza, poparty przez obecnego na zgromadzeniu sekretarza Związku i b. dyrektora p. Ulmera i poważnych członków miejscowych, uchwalono wybrać komisyę złożoną z 8 członków, z grona obecnych na zgromadzeniu członków, która wraz z Radą nadzorczą, zaproponować miała kandydatów. Po dłuższej naradzie przedstawiła komisya i Rada nadzorcza przez ref. swojego p. Milerowicza jednogłośnie uchwalony wniosek o odroczenie wyborów do dni 60, celem zastanowienia się nad kandydatami i ułożenia się z nimi. Wniosek ten zgromadzenie przyjęło po oświadczeniu p. Ulmera, że w najbliższym czasie odbędzie się lustracya Banku zaliczkowego.

Po przemówieniu Karola Łuckiego, rolnika z Lackiego, który w słowach prostych a szczerych streścił zasługi Banku zaliczkowego dla rolników i wyraził podziękowanie Prezesowi, Radzie nadzorczej i Dyrekcyi, zamknął p. przewodniczący zgromadzenie, w którem wzięło udział około 300 członków z miasta i okolicy.

Bilans za rok 1895 przedstawia się następująco:

Stan bierny:

Z rachunku	udziałów	49.447	zł.	22	ct.
„	wkładek	76.989	„	87	„
„	długów bankowych	121.377	„	—	„
„	odset. naprzód p.	1.699	„	29	„
„	funduszu rezer.	7.549	„	81	„
„	Banku krajowego	16.648	„	26	„
„	strat i zysków	3.238	„	80½	„
	Razem	276.950	zł.	25½	ct.

Stan czynny:

Z rachunku	kasy	5.417	zł.	90	ct.
„	pożyczek	215.479	„	77	„
„	oddziału zastaw.	41.628	„	70	„
„	odsetek nadpłac.	623	„	58	„
„	odsetek zwłoki	743	„	16	„
„	koszta administr.	908	„	—	„
„	zaliczek zwrotnych	1.310	„	—	„
„	efekt. fund. rezer.	6.000	„	—	„
„	zaliczek proces.	414	„	69½	„
„	realności	4.424	„	45	„
	Razem	276.950	zł.	25½	ct.

Obrót kasowy 3,936.144 zł. 92 ct.

Ruch stowarzyszeń.

Posiedzenie Wydziału Związku odbyło się dnia 28. marca b. r. pod przewodnictwem zast. Prezesa p. Biechońskiego.

Obecni Członkowie Wydziału: pp. Bandrowski, dr. Lechowski, Merunowicz, ks. Reszetyłowicz, Terenkoczy, Zima, Żardecki, sekretarz Związku Ulmer i lustrator Domagalski.

Sprawozdanie sekretarza z czynności biura za czas, od 18. listopada 1895 do 28. marca b. r. przyjęto do wiadomości. Na podstawie sprawozdań delegatów Związku powzięto uchwały, zalecające reorganizacyę niektórych stowarzyszeń związkowych i zamianowano z ramienia Związku delegatów do wykonania tych uchwał. W jednym wypadku zalecono likwidacyę stowarzyszenia.

Po dłuższej dyskusyi uchwalono wystosować podanie do Wydziału krajowego w sprawie wykonania uchwał sejmowych, dotyczących organizacyi nowych stowarzyszeń kredytowych.

Po szczegółowej dyskusyi nad warunkami rozszerzenia w Banku krajowym kredytu dla stowarzyszeń związkowych, upoważniono Prezydyum i miejscowych członków Wydziału do układów z Dyrekcyą Banku krajowego, na podstawie przyjętych przez Wydział zasadniczych postanowień.

Przyjęto do Związku następujące Stowarzyszenia:

1. Towarzystwo zaliczkowe w Brzesku.

2. Bank zaliczkowy „Nadzieja“ w Delatynie.

3. Towarzystwo oszczędności i pożyczek w Kalwaryi zebrzydowskiej.

4. Towarzystwo stolarzy w Kalwaryi zebrzydowskiej.

5. Spółkę ślusarską w Świątnikach górnych.

6. Towarzystwo oszczędności i pożyczek w Wiśniczu nowym.

Nadto upoważniono Prezydyum do przyjęcia po przeprowadzonej lustracyi i dodatnych jej wynikach następujących Stowarzyszeń:

7. Towarzystwo zaliczkowe w Mikulińcach.

8. Bank zaliczkowy w Olesku.

9. Towarzystwo zaliczkowe w Rozdole.

Odmówiono przyjęcia pięciu stowarzyszeniom.

Dary i subwencye na rzecz **Funduszu zaopatrzenia funkcyonaryuszów stow. zarob. i gosp.** w myśl okólnika Zarządu, nadesłały dotychczas z czystych zysków za rok 1895 następujące Towarzystwa:

6. Towarzystwo zaliczkowe w *Dąbrowej* . .	60 zł.
7. Towarzystwo zaliczkowe w *Jaworowie* .	25 zł.
8. Pow. Tow. zaliczkowe w *Głogowie* . .	10 „
9. Bank zaliczkowy w *Bołszowcach* . . .	10 „

We Lwowie, dnia 8. kwietnia 1896.

W. Terenkoczy. *N. Ulmer.*

Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Dziennik urzędowy ogłasza w miesiącu lutym b. r. następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Nowe stowarzyszenia:

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Wadowicach ogłasza, że w dniu 7. stycznia 1896 wpisano do rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych firmę: „Towarzystwo stolarzy w Kalwaryi zebrzydowskiej, zarejestrowane z ograniczoną poręką“ z następującemi postanowieniami:

1. na podstawie statutu z dnia 8. grudnia 1895 r. zawiązało się stowarzyszenie pod firmą „Towarzystwo stolarzy w Kalwaryi zebrzydowskiej, zarejestrowane z ograniczoną poręką“ z siedzibą w Kalwaryi zebrzydowskiej.

2. Celem Towarzystwa jest ułatwiać członkom stolarzom zamieszkałym w Kalwaryi i okolicy zarobkowanie przez dostarczanie zamówień na roboty, materyałów, wzorów i modeli, rozszerzanie zakresu odbytu ich wyrobów i staranie się o podniesienie ich wartości.

3. Czas trwania Towarzystwa jest nieograniczony.

4. Zarząd Towarzystwa sprawuje dyrekcya z trzech członków złożona.

W skład pierwszej Dyrekcyi wchodzą: Andrzej Gunia w Brodach ad Kalwarya zamieszkały, Jacenty Gramatyka i Jan Pamulski w Kalwaryi zamieszkali tudzież zastępcy dyrektorów Józef Ryniewicz, Szczepan Łęczyński i Stanisław Twardosz wszyscy w Kalwaryi zamieszkali.

5. Wszelkie ogłoszenia pochodzące od Towarzystwa wychodzić będą z podpisem przynajmniej dwóch dyrektorów i oznajmiane za pomocą okólników i na domie urzędu gminnego w Kalwaryi.

6. Udział każdego członka wynosi 20 zł., członkowi wolno mieć najwyżej pięć takich udziałów.

Za wszelkie zobowiązania Towarzystwa wobec osób trzecich odpowiadają członkowie aż do pięciokrotnej wysokości swych udziałów.

Firmę podpisują ważnie tylko wszyscy trzej dyrektorowie lub ich zastępcy dodając do firmy swe nazwiska.

(Uchwała z dnia 11. stycznia 1896 l. 106).

Sanocki c. k. Sąd obwodowy jako handlowy ogłasza, że w rejestrze stowarzyszeń wpisał firmę: „Towarzystwo oszczędności i kredytowe w Ustrzykach dolnych, stowarzyszenie zarejestrowane z potrójną odpowiedzialnością ogranicz.“ z siedzibą w Ustrzykach dolnych z tem, że przedmiotem przedsiębiorstwa polegającego na statucie z daty Ustrzyki dolne 26. listopada 1895 jest dostarczanie członkom swoim potrzebnych im do handlu i przemysłu kapitałów obrotowych, że na okres sześcioletni tj. do końca roku 1901 wybrano członkami Zarządu: Sendera Scheinbacha, Kiwę Haspla, Izaka Herza, Mozesa Walzmanna i Herscha Pennera w Ustrzykach dolnych zamieszkałych, że firmę podpisują zbiorowo albo dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i urzędnik Towarzystwa prokurę posiadający w ten sposób, że pod słowa stampilią wydrukowano lub przez kogokolwiekbądź pisane: „Towarzystwo oszczędności i kredytowe w Ustrzykach dolnych, stowarzyszenie zarejestrowane z potrójną odpowiedzialnością ograniczoną“ kładą swój własnoręczny podpis, że kwity kasowe mają być zbiorowo podpisane przez jednego członka Zarządu i kasyera, dalej, że wysokość jednego udziału wynosi 25 zł., którą albo natychmiast albo w ratach po 50 ct. wpłacić można tudzież, że odpowiedzialność członków za zobowiązanie stowarzyszenia jest ograniczoną w ten sposób, że członkowie odpowiadają za zobowiązanie Towarzystwa swoimi udziałami a nadto kwotą w 3-krotnej wysokości swoich udziałów i wreszcie, że wszelkie ogłoszenia Towarzystwa umieszczane będą w urzędowej „Gazecie Lwowskiej“.

(Uchwała z dnia 31. grudnia 1895 l. 8.005).

Sanocki c. k. Sąd obwodowy jako handlowy ogłasza, że w rejestrze stowarzyszeń wpisał przy firmie: „Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu w Sanoku, stowarzyszenie zarejestrowane z potrójną odpowiedzialnością ograniczoną“, że na Walnem zgromadzeniu członków Towarzystwa, odbytem w Sanoku 20. lutego 1895 uchwalono zmiany w statutach Towarzystwa, w szczególności w §. 5, 8, 3, 19 i 20 wedle których do zakresu działania Towarzystwa należy: a) eskontowanie weksli członków Towarzystwa opiewających na prawną walutę a zaopatrzonych oprócz żyrem biorącego kredyt także podpisem drugiego członka Towarzystwa, b) udzielanie członkom swoim pożyczek nie wekslowych potrzebnych im do obrotu w handlu i

przemyśle na raty na przeciąg jednego roku, c) przyjmowanie wkładek na oprocentowanie, zaś zarząd Towarzystwa składa się z 5 członków. których wybiera ogólne zgromadzenie na czas trwania Towarzystwa, a wybranymi zostali na tem zgromadzeniu członkami zarządu, Obadie Silber, Leib Roth, Naftali Hager, Menasche Irom i Simon Schönbach wszyscy właściciele realności i przemysłowcy w Sanoku zamieszkali. Zarazem polecamy mu, aby poświadczenie odbytego walnego zgromadzenia zawierające zmiany statutów do księgi załączeń złożył.

(Uchwała z dnia 31. grudnia 1895 l. 8.285).

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Sanoku ogłasza, że w rejestrze stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wpisał przy firmie: „Towarzystwo oszczędności i kredytowe w Lisku, zarejestrowane stowarzyszenie z potrójną odpowiedzialnością ograniczoną“ że nazwa tego Towarzystwa ma brzmieć i w języku niemieckim „Spar und Creditverein in Lisko, registrirte Genossenschaft, mit beschränkter Haftung“.

(Uchwała z dnia 8. stycznia 1896 l. 8.022).

C. k. Sąd krajowy jako handlowy w Krakowie, ogłasza niniejszem, że dnia 8. stycznia 1896 wpisane zostało do ts. rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych nowe stowarzyszenie pod nazwą: „Towarzystwo pożyczek i oszczędności w Wiśniczu nowym, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką“ z dodatkiem:

1. firma tego stowarzyszenia brzmi jak wyżej;
2. siedzibą Towarzystwa jest Wiśnicz Nowy;
3. Towarzystwo opiera się na statucie z daty Wiśnicz 1895;
4. przedmiotem stowarzyszenia jest dostarczanie członkom na umiarkowany procent gotowych pieniędzy, potrzebnych im do obrotu w gospodarstwie, rzemiośle, przemyśle i handlu za pomocą wspólnego kredytu wszystkich członków;
5. czas istnienia jest nieograniczony;
6. udział każdego członka wynosi najmniej 20 zł., a najwięcej 1.000 zł., a odpowiedzialność członków jest ograniczoną;
7. w skład nowej Dyrekcyi wchodzą:
   a) ks. Andrzej Sękowski,
   b) Henryk Markiewicz i
   c) Klemens Wachnianin jako dyrektorowie i
   d) Laser Herzig,
   e) Antoni Zarzycki, i
   f) Tomasz Chrzanowicz, jako zastępcy dyrektorów, wszyscy w Wiśniczu zamieszkali;
8. firmę spółki podpisują ważnie dwaj członkowie Dyrekcyi i
9. ogłoszenia w sprawach Towarzystwa umieszczane będą w jednym z dzienników krakowskich.

(Uchwała z dnia 17. stycznia 1896 l. 899).

C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Stanisławowie ogłasza niniejszem, że do rejestru dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wpisaną została firma: „Credit-Verein fur Handel und Gewerbe in Ottynia, registrirte Genossenschaft mit beschrankter (5-facher) Haftung“, po polsku „Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu w Ottynii, zarejestrowane stowarzyszenie z ograniczoną (5 krotną) poręką“.

Stowarzyszenie polega na statucie z daty Kołomyja 14. listopada 1895

Przedmiotem tego przedsiębiorstwa jest prowadzenie interesu kredytowego w celu wzajemnego dostarczania członkom potrzebnych do ich handlu i przemysłu pieniędzy w drodze wspólnego kredytu.

Członkami Dyrekcyi są: Hersch Simon Zwiebel. Naftali Lemberg, Osias Horowitz i Meilech Zwiebel.

Obwieszczenia w sprawach Towarzystwa muszą być przynajmniej przez dwóch członków Dyrekcyi podpisane a ogłaszane przez przybicie w miejscach publicznych lub umieszczenie w dziennikach.

Udział oznaczony jest na 25 zł, który albo w całości zaraz przy wstąpieniu do Towarzystwa lub też w 10 miesięcznych po sobie następujących, równych ratach zapłaconym być ma.

(Uchwała z dnia 16. grudnia 1895 l. 25.481).

Sanocki c. k. Sąd obwodowy jako handlowy ogłasza, że w rejestrze stowarzyszeń wpisał przy firmie: „Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu w Rymanowie, stowarzyszenie ograniczone z potrójną odpowiedzialnością ograniczoną, że na walnem zgromadzeniu członków Towarzystwa odbytem w Rymanowie dnia 18. grudnia 1895 uchwalono zmianę statutów Towarzystwa w §§. 3., 5. 8. tudzież w §. 14. do 22. a w szczególności: że celem Towarzystwa będzie obecnie dostarczanie członkom na umiarkowany procent pieniędzy potrzebnych im do obrotu w handlu i przemyśle, jakoteż w gospodarstwie za pomocą wspólnego kredytu wszystkich członków oraz dawanie im sposobności do zyskownego wkładania kapitałów, wszelkie zaś ogłaszenia od Towarzystwa pochodzące uskuteczniane będą odtąd przez obwieszczenie w lokalu Towarzystwa i publiczne oznajmienie plakatami, które to ogłoszenia podpisane być mają przez przewodniczącego Rady nadzorczej.

(Uchwała z dnia 14. stycznia 1896 l. 8).

Bilansy stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. za rok 1895.

20. Kossów. Bank chrześciański. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 409·02, z rachunku kosztów procesowych 58·29; razem 467·31. Straty: z rachunku kosztów założenia 17·54, z ra-

chunku administracyi 300·78, z rachunku ruchomości 42·14, do rachunku bilansu: saldo za rok 1895 106·85; razem 467·31. *b) Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów 3.231·56, z rachunku wkładek oszczędności 3.942·96, z rachunku długów zaciągniętych 6.962·67, z rachunku odsetek naprzód pobranych 55·19, z rachunku funduszu rezerwowego 358·—, z rachunku strat i zysków 106·85; razem 14.657·23. Stan czynny: z rachunku pożyczek 7.135·20, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 26·65, z rachunku odsetek zaległ. zwłoki 91·15, z rachunku kosztów założenia 140·06, z rachunku kosztów ruchomości 379·84, z rachunku nieruchomości 5.772·50, z rachunku lokacyi 80·—, z rachunku zaliczek zwrotnych 50·—, z rachunku kosztów procesowych 88·64, z rachunku kosztów kasy 893·69; razem 14.657·23.

21. Zborów. Towarzystwo zaliczkowe. *a) Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 3.346·08. Straty: z rachunku kosztów urządzenia i ruchomości 80·—, z rachunku kosztów administracyi i podatków 1.581·35, z rachunku strat i zysków z r. 1895 1.684·73; razem 3.346·08. *b) Bilans.* Stan bierny: z rachunku udziałów z roku 1895 20.652·78, z rachunku wkładek na rachunek bieżący 64.328·15, z rachunku długów zaciągniętych 7.600·—, z rachunku odsetek (naprzód pobranych) 871·96, z rachunku funduszu rezerwowego 4.019·71·71, z rachunku strat i zysków 1.684·73, z rachunku zaliczek procesowych 7·51, z rachunku funduszu możliwych strat 328·08; razem 99.492·92. Stan czynny: z rachunku pożyczek 96.570·14, z rachunku odsetek naprzód zapłaconych 54·81, z rachunku kosztów ruchomości 100·—, z rachunku lokacyi 1.150·—, z rachunku kasy 1.617·97; razem 99.492·92.

Zamknięcie rachunków
Związku stow. zarob. i gosp. za rok 1895.

Przychód.

1.	Gotówka z 31. grudnia 1894	521·51
2.	Wpisowe stowarzyszeń	130·—
3.	Wkładki stowarzyszeń	9.316·18
4.	Subwencye i dochody nadzwyczajne	913·14
5.	Zwroty kosztów lustracyi i zaliczek	675·80
6.	Wydawnictwo czasopisma „Związek“	865·25
7.	„ statystyki	854·70
8.	Druki i księgi	1.911·19
9.	Fundusze obce	863·—
10.	Fundusz Wystawy krajowej	1.153·45
	Razem	17.204·22

Rozchód.

1.	Lokal	460·—
2.	Płace	5.200·—
3.	Fundusz zaopatrzenia	228·29
4.	Koszta lustracyj	3.323·12
5.	Wydawnictwo czasopisma „Związek“	1.077·73
6.	„ statystyki	618·79
7.	Koszta druków	1.844·89
8.	Wydatki biurowe	220·—
9.	Koszta podróży członków Wydziału	500·—
10.	„ Wystawy krajowej	11·80
11.	Wydatki nadzwyczajne	1.806·33
12.	Zwrot nadpłaconych wkładek	107·75
13.	Zaliczki na płace	406·—
14.	Inwentarz	12·—
15.	Należytości czynne	306·58
16.	Zwrot funduszów obcych	908·—
17.	Gotówka z 31. grudnia 1895	172·94
	Razem	17.204·22

Nadwyżka w dochodach po nad preliminarz wynosi	zł	3.122·54
Przekroczenie preliminarza wydatków	„	1.580·02
Rezultat zatem korzystniejszy od preliminarza o	zł.	1.542·52

We Lwowie, dnia 2. stycznia 1896.

W. Biechoński. *T. Merunowicz.* *N. Ulmer,* sekretarz.

Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, ul. Lindego l. 4.